

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada - Government
Ministria e Zhvillimit Rajonal
Ministarstvo za Regionalni Razvoj
Ministry of Regional Development

Godišnji izveštaj o sprovođenju Strategije za regionalni razvoj 2020-2030

(Period: januar 2023-decembar 2023)

Priština, mart 2024.godine.

Uvod

Strategija za Regionalni Razvoj (2020-2030) je osnovni dokument koji definiše strateški okvir Vlade Republike Kosovo, za postizanje uravnoteženog i održivog razvoja regiona u razvoju, sa ciljem prevazilaženja razlika/nejednakosti unutar i između regiona u kontekstu sprovođenja evropske politike kohezije i održivog i sveobuhvatnog ekonomskog rasta.

Strategijom za Regionalni Razvoj (2020-2030) definisani su 10-godišnji dugoročni ciljevi i prioriteta politike regionalnog razvoja, čime se omogućava koordinacija sektorskih politika na relevantnoj teritoriji razvojnog regiona i podržava sinhronicitet među njima. Strategija ima važnu ulogu za postizanje kompatibilnosti i sinergije između ciljeva i prioriteta politike regionalnog razvoja i sektorskih politika i strategija, koje doprinose ravnomernom razvoju regiona u razvoju.

U cilju nadzora sprovođenja Strategije za Regionalni Razvoj, Ministarstvo za Regionalni Razvoj, na periodičnoj osnovi, sačinjava izveštaje o praćenju realizacije sektorskih aktivnosti, aktivnosti opština, nevladinih organizacija i aktivnosti MRR-a, kako bi odražavalo stepen realizacije i ispunjenja sektorskih obaveza koje proizilaze iz ove strategije.

Izveštaj služi Vladi da sagleda stepen sprovođenja strategije kao i da po potrebi preorijentiše razvojne politike, služi institucijama koje imaju konkretne odgovornosti u sprovođenju aktivnosti ove strategije, nevladinim organizacijama, međunarodnim organizacijama i svim ostalim zainteresovanim stranama, da vide napredak ostvaren u oblasti regionalnog razvoja, kao i programske orijentacije za naredni period u pogledu regionalnog razvoja.

INSTITUCIONALNI MEHANIZMI ZA NADZOR

U cilju uspostavljanja mehanizma nadzora, Ministarstvo za Regionalni Razvoj je, u svojstvu institucije nadležne za praćenje sprovođenja Strategije za Regionalni Razvoj, kroz akcioni plan definisalo konkretne aktivnosti i zadatke, sa određenim rokovima i relevantnim pokazateljima u cilju sprovođenja Strategije za Regionalni Razvoj. Budući da je Strategija za Regionalni Razvoj multisektorska strategija, definisane su odgovorne institucije koje podržavaju Ministarstvo za Regionalni Razvoj u ostvarivanju ciljeva

strategije, koje je postavila Vlada. Takođe, kako bi se odrazile aktivnosti na ostvarivanju ciljeva, kao i realizacija plana sprovođenja Strategije za Regionalni Razvoj, Ministarstvo za Regionalni Razvoj sastavlja periodične izveštaje u kojima se ističe napredak i izazovi u oblasti regionalnog razvoja i procesa sprovođenja strategije.

MRR je u skladu sa svojim obavezama koje definišu njegov mandat, uz podršku UN-HABITAT projekta za održive opštinske usluge koordinirao proces kreiranja mehanizma za praćenje sprovođenja strategije, u kom slučaju sektorske odgovornosti svake institucije imaju identifikovan kao odgovorni ili podržavalac na centralnom nivou, opštinama i civilnom društvu.

Stoga je, u cilju dokazivanja napretka u realizaciji aktivnosti koje proizilaze iz strategije, sastavljen jednogodišnji izveštaj o sprovođenju strategije, za 2023. godinu. Svrha ovog izveštaja je da se identifikuju aktivnosti i rezultate postignute ovom strategijom, kao i da se istaknu izazovi za njihovo rešavanje, u cilju postizanja ciljeva koje je postavila Vlada, za unapređenje regionalnog razvoja.

U cilju uspostavljanja međusektorskog mehanizma za praćenje i sprovođenje Strategije za Regionalni Razvoj, MRR je odlukom br. 1197 osnovalo međusektorsku grupu i Odlukom br. 63 od 21.02.2024. godine, koji su koordinatori procesa sprovođenja Strategije za Regionalni Razvoj, pod rukovodstvom MRR-a.

Na osnovu određenih ciljeva i ciljeva za sprovođenje Strategije za Regionalni Razvoj 2020-2030, međusektorsku grupu za sprovođenje strategije čine institucije, i to:

- Ministarstvo za Regionalni Razvoj;
- Ministarstvo Administracije Lokalne Samouprave;
- Kabinet Premijera - Kancelarija za strateško planiranje, Odeljenje za razvojnu pomoć;
- Ministarstvo Finansija, Rada i Transfera;
- Ministarstvo Obrazovanja, Nauke i Tehnologije;
- Ministarstvo Ekonomije;
- Ministarstvo Industrije, Preduzetništva i Trgovine;
- Ministarstvo Poljoprivrede, Šumarstva i Ruralnog Razvoja;
- Ministarstvo Prostornog Planiranja i Infrastrukture;
- Ministarstvo Inostranih Poslova i Dijaspore;
- Ministarstvo za Zajednice i Povratak;

- Agencija za Statistiku Kosova;
- Asocijacija Kosovskih Opština;
- Regionalna Razvojna Agencija "Sever"
- Regionalna Razvojna Agencija "Jug"
- Regionalna Razvojna Agencija "Centar"
- Regionalna Razvojna Agencija "Istok".
- Regionalna Razvojna Agencija "Zapad".
- Predstavnicu Civilnog Društva;
- Predstavnicu donatora i međunarodnih partnera;

Radna grupa se sastaje na redovnoj osnovi i izveštava na periodičnoj osnovi, u skladu sa zahtevima MRR-a.

LISTA SKRAĆENICA

MRR	Ministarstvo za Regionalni Razvoj
KP	Kancelarija Premijera
MALS	Ministarstvo Administracije Lokalne Samouprave
MFRT	Ministarstvo Finansija, Rada i Transfera
MIPT	Ministarstvo Industrije, Preduzetništva i Trgovine
MPŠRR	Ministarstvo Poljoprivrede, Šumarstva i Ruralnog Razvoja
MPPI	Ministarstvo Prostornog Planiranja i Infrastrukture
ASK	Agencija za Statistiku Kosova
ME	Ministarstvo Ekonomije
MZP	Ministarstvo za Zajednice i Povratak
AKO	Asocijacija Kosovskih Opština
ARR	Agencija za Regionalni Razvoj

STRATEŠKI CILJEVI

Strategija za Regionalni Razvoj ima ukupno tri cilja:

Strateški cilj: 1. Koordinacija politika regionalnog razvoja;

Strateški cilj: 2. Ravnomeran regionalni razvoj i regioni sposobni za međuregionalnu konkurenciju;

Strateški cilj: 3. Održiv regionalni razvoj zasnovan na prirodnim, ekonomskim, kulturnim i ljudskim resursima.

U okviru cilja 1, u cilju realizacije konkretnih aktivnosti, predviđena su dva specifična cilja, i to:

Specifični cilj: 1.1 Izrada primarnih i podzakonskih akata kojima se reguliše delokrug mehanizama za ravnomeran regionalni društveno-ekonomski razvoj;

Specifični cilj: 1.2 Uspostavljanje institucionalnih mehanizama za regionalni razvoj, za izradu, praćenje i procenu programa/projekata i regionalnog učinka.

U cilju 2, predviđena su 4 specifična cilja, i to:

Specifični cilj: 2.1 Povećanje stepena socio-ekonomskog razvoja regiona, kroz utvrđivanje prioriteta na osnovu procena;

Specifični cilj: 2.2 Smanjenje nejednakosti kroz uravnoteženu finansijsku pomoć u privatnom i javnom sektoru;

Specifični cilj: 2.3 Promovisanje razvojnih politika koje utiču na rast ravnomernog regionalnog društveno-ekonomskog razvoja;

Specifični cilj: 2.4 Proširivanje međuregionalne saradnje kroz transnacionalne programe.

U cilju 3, predviđena su 3 specifična cilja:

Specifični cilj: 3.1 Popis prirodnih, ekonomskih, kulturnih i ljudskih resursa;

Specifični cilj: 3.2 Izgradnja kapaciteta za korištenje svih resursa;

Specifični cilj: 3.4 Razvoj ekonomskih zona u cilju ravnomernog regionalnog društveno-ekonomskog razvoja.

Dok , kako bi se istakli ciljevi strategije, postavljeni su sledeći ciljevi (prikazani u tabeli 1), koji će se pratiti i proceniti sa aspekta sprovođenja kroz akcioni plan i izveštaje o praćenju:

Postavljeni ciljevi za 2024. godinu, za realizaciju strateških ciljeva Strategije za Regionalni Razvoj	Osnovna vrednost 2020	Cilj 2023
Zakonski okvir usklađen sa zakonodavstvom EU u oblasti regionalnog razvoja		
Izrada primarnih i podzakonskih akata kojima se reguliše delokrug mehanizama za ravnomeran regionalni društveno-ekonomski razvoj	0%	60%
Uspostavljanje institucionalnih mehanizama za regionalni razvoj, za izradu, praćenje i procenu programa/projekata i regionalnog učinka.	20%	100%
Ravnomeran regionalni razvoj i regioni sposobni za međuregionalnu konkurenciju		
Povećanje stepena socio-ekonomskog razvoja regiona, kroz utvrđivanje prioriteta na osnovu procena.	0%	15%
Promoviranje razvojnih politika koje utiču na rast ravnomernog regionalnog društveno-ekonomskog razvoja	0%	17%
Proširivanje međuregionalne saradnje kroz transnacionalne programe.	0%	30%
Postizanje višeg nivoa ekonomske produktivnosti kroz diversifikaciju, tehnološko unapređenje i inovacije.	0%	25%
Održivi regionalni razvoj zasnovan na prirodnim, ekonomskim, kulturnim i ljudskim resursima;		
Popis prirodnih, ekonomskih, kulturnih i ljudskih resursa.	0%	45%
Izgradnja kapaciteta za korišćenje svih resursa.	0%	15%
Izrada i sprovođenje politika za promvisanje održivog turizma koji otvara radna mesta i promoviše kulturu, lokalne i regionalne proizvode.	0%	15%
Razvoj ekonomskih zona u cilju ravnomernog regionalnog društveno-ekonomskog razvoja.	0%	10%

STRATEŠKI CILJ: 1. KOORDINACIJA POLITIKA ZA REGIONALNI RAZVOJ;

Specifični cilj 1.1. - Izrada primarnih i podzakonskih akata kojima se reguliše delokrug mehanizama za ravnomeran regionalni društveno-ekonomski razvoj ;

*Aktivnost -1.1.1 Izrada i usvajanje zakonskog okvira za ravnomeran regionalni razvoj;
("Glavna institucija: MRR: Institucije podrške: resorna ministarstva, podrška donatora: GIZ")*

Zakon o Regionalnom Razvoju usvojen je 13.07.2023. godine i stupio je na snagu dana 07.08.2023. godine. Za sprovođenje ovog zakona predviđena su četiri (4) podzakonska akta.

Tokom 2023. godine formirane su Radne grupe za izradu uredbi i to: 1. Uredba za upravljanje Programom ravnomernog regionalnog razvoja i
2. Uredba o osnivanju, organizaciji, radu i praćenju centara za regionalni razvoj u regionima u razvoju.

Proces izrade ovih uredbi sproveden je tokom tri sastanka radnih grupa, uključujući i trodnevnu radionicu koju je organizovalo MRR u saradnji sa GIZ-om. Navedene uredbe su potrošili preliminarne konsultacije i održali javnu raspravu od 27.02.2024.godine. nastaviti sa ostalim postupcima u skladu sa zakonima na snazi.

Tokom 2023. godine izrađena je i finalizirana Uredba o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta u MRR, dok su mišljenja MFRT i MUP/DMZP i KP je odobrio 2024.godine.

*Aktivnost- 1.1.2 Izrada dokumenta obrazloženja zakonodavstva za ravnomeran regionalni razvoj;
("Glavna institucija: MRR: Institucije podrške: resorna ministarstva, KP, MF, ASK")*

Osnovana je radna grupa za izradu obrazloženja , sačinilo ga je MRR dokument sa obrazloženjem za regionalne politike u Evropskoj uniji koji odražava sprovođenje politika regionalnog razvoja, uklopljenih kao: ciljevi, prioriteti i koncepti, koji pružaju jednaku mogućnost ravnomernog regionalnog razvoja. Obrazloženje je odobreno na nivou ministarstva i objavljeno je na internet stranici MRR-a ¹,

Specifični cilj 1.2. -Osnivanje institucionalnih mehanizama za izradu, nadzor i procenu programa/projekata i regionalnog učinka ;

¹ [Ministarstvo za Regionalni Razvoj \(rks-gov.net\)](https://rks.gov.net)

Aktivnost -1.2.1 Osnivanje institucionalnih mehanizama za izradu, praćenje i procenu programa/projekata i regionalnog učinka;
("Glavna institucija: MRR")

ORR/MRR je formirao grupe za praćenje/nadzor za sve programe koje je izradio MRR, kao i formirane su grupe za praćenje i procenu /komisije za programe MRR.

Aktivnost -1.2.2 Analiza o proceni oblasti potrebnih za investicije sa regionalnim uticajem;
("Glavna institucija: MRR")

Formirane su radne grupe koje su u procesu izrade dokumenta/vodiča_za realizaciju dokumenata kao što su: „Izrada vodiča za brendiranje razvojnih regiona“ i studije izvodljivosti u razvojnim regionima za identifikaciju strateških investicija sa regionalnim socio-ekonomskim uticajem.

Aktivnost -1.2.3. Razvoj sistema za merenje regionalnog učinka;
("Glavna institucija: MRR, opštine")

U 2023. godini pokrenut je postupak za omogućavanje uspostavljanja sistema za merenje regionalnih socio-ekonomskih učinka, dok je u julu 2023. godine dobijena saglasnost od ADI da se pokrene uspostavljanje ovog sistema. MRR je u procesu pripreme tehničke dokumentacije za poziv za podnošenje prijave za realizaciju izrade ovog sistema.

STRATEŠKI CILJ: 2. RAVNOMERAN REGIONALNI RAZVOJ I REGIONI SPOSOBNI ZA MEĐUREGIONALNU KONKURENCIJU

Specifični cilj 2.1 - Povećanje stepena socio-ekonomskog razvoja regiona, kroz utvrđivanje prioriteta na osnovu procena.

Aktivnost - 2.1.1 . Uspostavljanje regionalnih baza podataka sa socio-ekonomskim podacima;
(Odgovorne institucije prema Strategijim za Regionalni Razvoj: MRR, MFT, ASK)

Izrađena je regionalna baza podataka sa socio-ekonomskim podacima – SPSS, koja je pilotirana sa nekim od resornih ministarstava i koja je u završnoj fazi kao pilot projekat. Bazu sa socio-ekonomskim podacima za izradu analiza resornih ministarstava i relevantnih aktera MRR redovno ažurira, a ovaj način prikupljanja podataka od

relevantnih aktera koristi se i za izradu drugi dokumenti koji utiču na društveno-ekonomski razvoj.

Sprovedene su obuke osoblja

Tokom 2023. godine gde je obučeno šest (6) službenika Ministarstva i planirano je da se nastavi sa obukom još tri (3) službenika tokom 2024. godine.

Aktivnost - 2.1.2. Identifikacija javnih investicija sa centralnog nivoa prema razvojnim regionima, takođe raščlanjenih prema opštinama;

(Odgovorne institucije prema Strategiji za Regionalni Razvoja: MRR, MIPT, MALS)

Tokom 2023. godine pripremljen je paket opštinskih projekata za donatorsku konferenciju za potrebne sektore, na kojoj je prikupljeno 117 projektnih predloga opština u iznosu od 463,891.141,20€. U istočnom regionu postoji ukupno 31 koncept projekat kao što je prikazano u tabeli 1.

No	KOMUNA	PROJEKTI	BUGJETI I PERAFER
1	Ferizaj	Rindërtimi i Kalasë së Jezercit	1,000,000.00
2	Gjilan	Liçeni i Livoqit	6,911,868 .60
3	Gjilan	Eficienca energjetike e rrufesë publike në Gjilan	1,860,735.00
4	Gjilan	Zona Ekonomike në Gjilan	24,575,890.00
5	Hani i Elezit	Rehabilitimi i shtratit të Lumit Lepenc dhe shtigjeve për ecje dhe çiklizëm rreth tij	1,500,000.00
6	Hani i Elezit	Ndërtimi i rrugës Gorancë – Krivenik	1,040,279.00
7	Kacanic	Ndërtimi i kolektorit të ujërave të zeza Gerlicë-Guri i Shpum	1,250,000.00
8	Kacanic	Rregullimi dhe asfaltimi i rrugës për në Luboten	753,000.00
9	Kamenica	Krijimi i shtegut për ecje në Kamenicë	550,000.00
10	Kamenica	Restaurimi i Kalasë së Kulinës	470,000.00
11	Kamenica	Zhvillimi i fshatit turistik	400,000.00
12	Kamenica	Menaxhimi i mbetjeve inerte	1,200,000.00
13	Kamenica	Rehabilitimi dhe rivitalizimi i parkut të qytetit në Kamenicë	400,000.00
14	Kllokot	Aqua park i Kllokotit	5,106,283.98
15	Kllokot	Etno Shtëpia në Vërbovc	448,856.50
16	Kllokot	Rehabilitimi i shtratit të vjetër të lumit të Moravës së Binçes	942,275.00
17	Kllokot	Ndërtimi i trotuarit dhe shtegut për biçikleta në Mogillë	484,341.20
18	Kllokot	Qendër sportive multifunksionale në Kllokot	1,883,859.17
19	Novoberde	Ndërtimi i parkut multifunksional në Novobërdë	502,492.90
20	Novoberde	Novobërdës	491,195.00
21	Partesh	Pastrimi i shtratit të lumit Morava e Binces	497,742.00
22	Ranillug	Asfaltimi i rrugës Gornje Korminjane deri në rrugën kryesore Kamenicë-Gjilan	730,000.00
23	Ranillug	Konvikt për nxënësit e shkollave të mesme	460,000.00
24	Ranillug	Mbrojtja nga zjarri dhe fatkeqësitë natyrore	405,000.00
25	Ranillug	Qendra Sportive në Ranillug	780,000.00
26	Shterpce	Rehabilitimi i shtratit të Lumit Miljoshtica	735,997.32
27	Viti	Eficienca e Energjisë në Institucionet Shëndetësore Publike	428,973.82
28	Viti	Impianti për trajtimin e ujërave të zeza në Viti	14,339,283.00
29	Viti	Ndërtimi i Teatrit të Qytetit në Komunën e Vitisë	615,130.00
30	Viti	Përmirësimi i infrastrukturës rrugore Kllokot- Viti	3,108,490.00
31	Viti	Ndërtimi i rrjetit rrugor në komunën e Vitisë	3,379,575.00
			66,033,108.07

Tabela 1.

MRR je izradilo kriterijume za dodelu grantova u saradnji sa opštinama za unapređenje javne infrastrukture (kapitalne investicije):

- Izgradnja objekta kulturnog nasleđa u opštini Dečani, iznos koji je MRR platio – 75,228,83€, obavezan za 2023. godinu – 340,248,19€.
- Asfaltiranje puta do gradskog stadiona sa pratećom infrastrukturom u opštini Dragaš, iznos uplaćen od strane MRR – 140,000,00 €, obavezan za 2023. godinu – 60,000 €.

- Uređenje parka i staza za pešake i bicikliste u parku Kamenica - Opština Glogovac, iznos uplaćen od strane MRR - 165,000,00 €,
- Izgradnja "Edukativno-rekreativnog centra" Gračanica, iznos uplaćen od strane MRR - 109,712,13 €,
- Izgradnja putne rasvete u selu Vraboc i Mogill, opština Klokot, iznos uplaćen od strane MRR - 54,923,56 €,
- Izgradnja i asfaltiranje puta Mamushë-Opterush, Opština Malishevë, Iznos uplaćen od strane MRR - 12,000,00 €,
- Izgradnja i asfaltiranje puta Mamushë-Opterush, iznos uplaćen od strane MRR - 140,000,00 €,
- Panoramski balkon grada i pješačka staza, iznos koji MRR plaća - 82,807,39 €,
- Izgradnja osvetljenih pešačkih staza u opštini Parteš, iznos uplaćen od strane MRR - 70,000,00 €,
- Izgradnja infrastrukture za biciklizam, Opština Raniluga, Iznos uplaćen od strane MRR - 50,000,00 €,
- Uređenje pešačkih i biciklističkih staza i javne rasvete u ulici "Ferizaj", opština Štimlje
- Iznos uplaćen od strane MRR - 50,000,00 €,
- Prirodno uređenje korita reke Kline sa selima Pošta Klina - Kućice, opština Srbica.
- Iznos uplaćen od strane MRR - 338,576,00 €,
- Izgradnja nadvožnjaka - Hisar - povezivanje pešačkih staza sa obe strane grada, opština Suva Reka
- Iznos uplaćen od strane MRR - 92,080,27,00 €,
- Rehabilitacija infrastrukture u zoni istorijskog kulturnog centra u selu Janjevë, opština Lipljan.
- Iznos uplaćen od strane MRR - 120,000,00 €,
- Izgradnja autobuske stanice, Opština Podujevo.
- Iznos koji je uplatio MRR - 269,999,79 €,

MRR za 2023. godinu realizovao je 35 projekata iz sledećih programa:

1. Iz programa „Sufinansiranje sa donatorima za grant šemu na osnovu učinka opštine“ za kapitalne investicije planirana je vrednost od 3,500.000,00€, dok je utrošena vrednost od 2,455.369,09€ ili 70,15% po osnovu sledeće realizacije procedure:

- procena učinka za 2021. za fiskalnu godinu 2023. grant za opštinski učinak;

- Ugovori za finansijsku podršku potpisani su za opštine koje imaju koristi od granta za učinak od 14.03.2023.godine.
- Određivanje sredstava izvršena je 04.05.2023.godine zbog primene zakona br. 08/L-193 o budžetskim izdvajanjima za budžet Republike Kosovo za 2023. godinu, posebno član 14 - Nepredviđeni troškovi i rezerve.

Ugovorom za finansijsku podršku definisane su obaveze strana potpisnica prema članu Sporazuma - obaveze opština, koje su dužne da razviju procedure nabavke u skladu sa zakonima na snazi.

2. Iz programa „Opštinski program razvoja socio-ekonomske infrastrukture i međuopštinske saradnje“ planirana su kapitalna ulaganja u iznosu od 900,000,00€, dok je utrošeno 704,311,56€ ili 78,26% po sledećim procedurama realizacije:

- Poziv za prijave bio je otvoren od 25. aprila 2023. do 12. maja 2023. godine;
- Ugovori o finansijskoj podršci su potpisani 07.05.2023. godine.;
- Određivanje sredstava izvršena je 18.08.2023.godine, zbog primene zakona br. 08/L-193 o budžetskim izdvajanjima za budžet Republike Kosovo za 2023. godinu, posebno član 14 - Nepredviđeni troškovi i rezerve;
- Ugovorom za finansijsku podršku utvrđene su obaveze strana potpisnica prema članu Sporazuma - obaveze opština, koje su dužne da razviju procedure nabavke u skladu sa zakonima na snazi .

3. Iz programa "Podrška infrastrukturnim projektima za zajednice u opštinama Republike Kosovo" za kapitalne investicije planirana je vrednost od 800,000,00€, dok je utrošeni iznos od 450,905,98€ ili 56,36% na osnovu sledećih procedura sprovođenja:

- Poziv za prijave od 25.04.2023 otvoren do 12.05.2023.godine.;
- Ugovori o finansijskoj podršci su potpisani od 29.06.2023, 03.07.2023 i 13.07.2023.godine.;
- Određivanje sredstava je izvršena od 14.07.2023.godine.
- Ugovorom za finansijsku podršku definisane su obaveze strana potpisnica, shodno članu Sporazuma - obaveze opština, potonje su dužne da razviju procedure nabavki u skladu sa zakonima na snazi.

Aktivnost - 2.1.3 Pregled prirodnih resursa prema razvojnim regionima;

(odgovorne institucije prema Strategiji za Regionalni Razvoj: MRR)

Pregled prirodnih resursa planirana je za realizaciju u 2024. godini, koja je u toku realizacije. Proces prikupljanja podataka od relevantnih aktera započeo je tokom 2023. godine sa ciljem izrade ovog dokumenta.

Specifični cilj: 2.2 - Smanjenje nejednakosti kroz uravnoteženu finansijsku pomoć u privatnom i javnom sektoru;

Aktivnosti -2.2.1 Analiza kapitalnih investicija prema razvojnim regijama;

(Odgovorne institucije prema Strategiji za Regionalni Razvoj: MRR)

MRR/Odjeljenje za planiranje i regionalnu socio-ekonomsku analizu u 2023. godini, izvršio je Analizu kapitalnih investicija za 2022. Kapitalne investicije od centralnog do lokalnog nivoa prema 5 razvojnih regija. U ovoj analizi, uravnotežena dodela, kapitalne investicije po glavi stanovnika, najfinansiraniji sektori ²,

Aktivnost -2.2.2. Analiza dodele grantova u privatnom sektoru sa centralnog nivoa na regione;

(Odgovorne institucije prema Strategiji za Regionalni Razvoj: MRR, MFT)

Odjeljenje za planiranje i regionalnu socio-ekonomsku analizu je 2023. godine izradilo Analizu dodele grantova za privatni sektor (PURR) za 2022. godinu sa nivoa 5 razvojnih regiona. Odražena je uravnotežena raspodela korisnih projekata, identifikacija regionalnih nejednakosti, učešće žena u korisnim projektima, kao i dodela grantova prema etničkoj pripadnosti.³

Aktivnost -2.2.3 Izrada i sprovođenje programa regionalnog razvoja sa grantovima za opštine za poboljšanje javne infrastrukture;

(Odgovorne institucije prema Strategiji za Regionalni Razvoj: MRR, KP)

Utvrđeni su kriterijumi za grande u javnoj infrastrukturi, raspisan je javni poziv za podnošenje prijava,⁴

Odnosi se na Ugovoru o nadzornom društvu za praćenje i izveštavanje o realizaciji projekata u javnoj infrastrukturi, ugovor br. 221-23-7561-2-2-1/c80 EO, koji je u

² <https://mzhr.rks-gov.net/desk/inc/media/C4BEB98B-06C7-4C65-B7A9-D3D4AF676492.pdf>

³ <https://mzhr.rks-gov.net/desk/inc/media/2913F292-BF8B-41A5-9C21-B54682371580.pdf>

⁴ <https://mrr.rks-gov.net/page.aspx?id=1.35.2023.1073>

kontinuitetu sastavljao periodične izveštaje o realizaciji Programa regionalnog razvoja u unapređenju javne infrastrukture.

U 2023. godini, MRR je realizovao ukupno 21 projekat u 20 opština Republike Kosovo. Iznos finansiran za 2023. godinu iznosio je 2,500.000,00 eura.

MRR je prijavio sledeće kapitalne investicije u pet (5) razvojnih regiona za 2023. godinu:

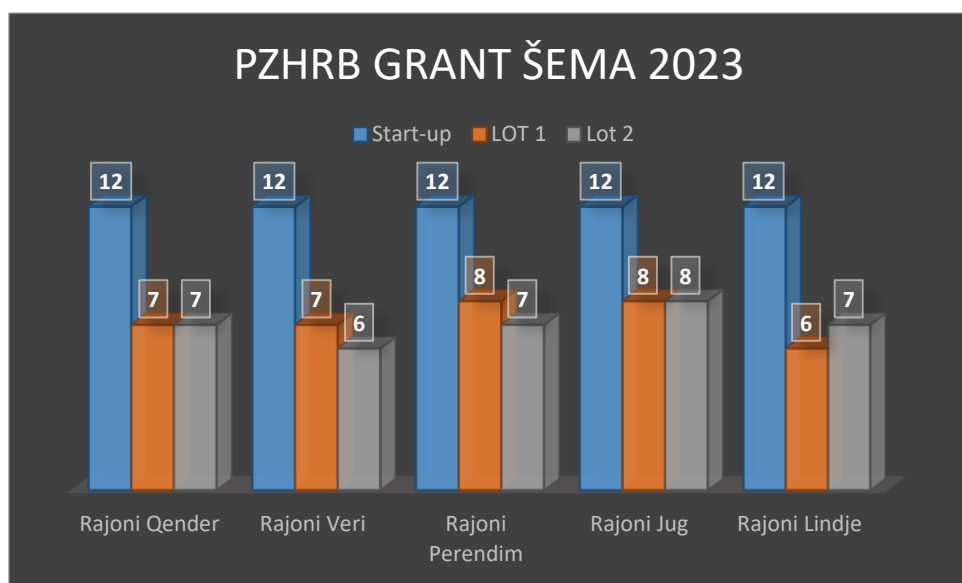
1. *Centralni razvojni region:* Podujevo, Glogovac, Štimlje, Gračanica, Lipljan.
2. *Severni razvojni region:* Južna Mitrovica, Srbica,
3. *Zapadni razvojni region:* Junik, Dečane.
4. *Južni region razvoja:* Suva Reka, Dragaš, Mališevo, Mamuša.
5. *Istočni razvojni region:* Gnjilane, Vitina, Klokot Ranilug, Parteš,

Aktivnost -2.2.4 Izrada i sprovođenje programa ravnomernog regionalnog razvoja sa grantovima u privatnom sektoru;

(Odgovorne institucije prema Strategiji za Regionalnog Razvoja: MRR, KP)

Izrađeni su kriterijumi za dodelu bespovratnih sredstava u privatnom sektoru, otvoren je javni poziv za podnošenje prijava ⁵, Formirani su ekipe nadzora za praćenje i izveštavanje o realizaciji grantova za preduzeća u privatnom sektoru, sačinjeni su periodični izveštaji o realizaciji programa regionalnog razvoja u privatnom sektoru.

U 2023. godini, iz Programa ravnomernog regionalnog razvoja (Podrška poslovanju PURR 2022): od 1845 prijavljenih projektnih predloga, 131 projektnih predloga je potpisalo ugovore sa MRR-om. Sredstva namenjena za ovaj poziv bila su u iznosu od: 1,500.000,00 €.

Specifični cilj: 2.3 - Promovisanje razvojnih politika koje utiču na rast ravnomernog regionalnog društveno-ekonomskog razvoja;

Aktivnost -2.3.1 Izrada politika za uravnotežen regionalni razvoj;

(Odgovorne institucije prema Strategiji za Regionalni Razvoj: MRR)

Odobren je Akcioni plan Strategije za Regionalni Razvoj 2020-2025.

Osnovane su radne grupe za izradu analiza. Urađen je i objavljen značajan broj analiza i dokumenata iz oblasti regionalnog društveno-ekonomskog razvoja:

- Analiza kapitalnih investicija po razvojnim regionima za 2022. godinu ⁶;
- Uravnotežena regionalna socio-ekonomska analiza (podrška privatnom sektoru) 2022. i za rad i održivost start-up poslovanja (PURR-Start UP), za period 2019-2022 ⁷.
- Analiza kapitalnih investicija prema razvojnim regionima na Kosovu 2018-2020 je sastavljena i objavljena ⁸;
- Izrađena je i objavljena analiza za podršku privatnom sektoru 2018-2020 ⁹;
- Izrađen je dokument „Studija izvodljivosti „Uravnoteženi regionalni razvoj i projektovanje sistema za merenje regionalnih učinka“, sprovedeno pilotiranje u SPSS i podizanje kadrovskih kapaciteta za primenu ovog programa ¹⁰;
- Završetak dokumenta sa obrazloženjem za kriterijume za uključivanje razvojnih regiona ¹¹;
- Završetak napredne analize grantova sa dodatnim institucijama 2021 ¹²;
- Zaključak analize kapitalnih investicija 2021 ¹³;
- Završetak Razvojnog dokumenta regionalnog razvoja 2017-21 ¹⁴;
- Izveštaj o radu privrednih zona 2021 ¹⁵;

⁶ <https://mzhr.rks-gov.net/desk/inc/media/7DF1223F-423E-4380-BEE5-614977121AD1.pdf>

⁷ <https://mzhr.rks-gov.net/desk/inc/media/A64F86A1-E70E-4946-B88B-833DCFFA9CC0.pdf>

⁸ <https://mzhr.rks-gov.net/desk/inc/media/A64F86A1-E70E-4946-B88B-833DCFFA9CC0.pdf>

⁹ <https://mzhr.rks-gov.net/desk/inc/media/613D817F-05AC-4F67-ADB1-66440637B912.pdf>

¹⁰ <https://mzhr.rks-gov.net/desk/inc/media/4BA2647E-6CFC-4F0A-B991-54BA35B831E7.pdf>

¹¹ <https://mzhr.rks-gov.net/desk/inc/media/F7064850-9D11-4CCE-8EED-BE825D58BDFE.pdf> ; <https://mzhr.rks-gov.net/desk/inc/media/7AE044FF-4743-4E32-AB90-9A6AD6103D7E.pdf> ; <https://mzhr.rks-gov.net/desk/inc/media/765F4AAA-BC65-4FC7-87E3-DDD3E58B5924.pdf>

¹² <https://mzhr.rks-gov.net/desk/inc/media/2913F292-BF8B-41A5-9C21-B54682371580.pdf>

¹³ <https://mzhr.rks-gov.net/desk/inc/media/C4BEB98B-06C7-4C65-B7A9-D3D4AF676492.pdf>

¹⁴ <https://mzhr.rks-gov.net/desk/inc/media/2D4DE660-80EB-440F-8C00-8E4584EE0928.pdf>

¹⁵ <https://mzhr.rks-gov.net/desk/inc/media/CEC9D480-0307-4BAC-9250-34A6451147F6.pdf>

- Zaključak dokumenta "Pregled inventara kulturnih dobara prema razvojnim regionima" ¹⁶.

Aktivnost -2.3.2 Izrada programa promovisanja razvojnih politika socio-ekonomskih regiona;
(Odgovorne institucije prema Strategiji za Regionalni Razvoj: MRR, MIPT)

Za 2023. godinu nisu planirane aktivnosti.

Specifični cilj: 2.4 - Proširenje međuregionalne saradnje kroz transnacionalne programe;

Aktivnost -2.4.1 Izrada plana programa za članstvo i zahteva za članstvo u programima: BALKANMED, ADRION i DANUB;
(Odgovorne institucije prema Strategiji za Regionalni Razvoj: MRR, MIPD)

Kosovo se prijavilo u junu 2022. da postane deo transnacionalnih programa Euro-MED, Adrion i Dunav, ili drugim rečima, mi smo se prijavili nadležnim organima za pomenute programe.

Prvo, možemo reći da uključivanje Kosova u transnacionalni program: INTERREG Danube, Adrion kao i Euro-Med može doneti koristi našoj zemlji i našim građanima kroz tematske oblasti koje programi obrađuju kroz četiri kategorije: Razvoj strategije zajednički/akcioni planovi; Razvoj praktičnih, usklađenih, zajedničkih rešenja; Sprovođenje pilot postupaka koje testiraju ili demonstriraju praktičnu primenljivost i održivost zajednički razvijenih rešenja u okviru projekata, kao i sprovođenje postupaka za jačanje kapaciteta u korist institucija, organizacija uključenih u projekte. Kroz ove tematske kategorije, Kosovo može imati ekonomsku, društvenu, kulturnu, obrazovnu, kulturnu korist. Pokušaj Kosova da se uključi u transnacionalne programe Dunav, Adrion, Euro-MED ili bilo koji drugi sličan program nastaviće se i dalje, jer trenutno nismo deo toga iz političkih razloga.

Aktivnost -2.4.2. Priprema plana saradnje sa sekretarijatima transnacionalnih programa: BALKANMED, ADRION i DANUB;
(Odgovorne institucije prema Strategiji za Regionalni Razvoj: MRR, KP)

¹⁶ <https://mzhr.rks-gov.net/desk/inc/media/269669BF-3EA6-4F59-9864-A5B3A4AC82DE.pdf>

Pre svega, treba napomenuti da uključivanje Kosova u transnacionalne programe: INTERREG Dunav, Adrion i Euro-Med može donijeti koristi zemlji i našim građanima stotine, hiljade ili čak milione eura, kroz tematske oblasti koje odnose se na aspekte, kao što su: Inovacije, Povezanost; Životna sredina i dobro upravljanje, prevoz, kao i lokalni i regionalni razvoj.

Korisnici programa mogu biti lokalna, regionalna i nacionalna javna tela/institucije, nevladine organizacije, evropske grupe za teritorijalnu saradnju (EGTC).

Dalje, razjasnićemo oblasti i budžet svakog transnacionalnog programa, gde je Kosovo apliciralo u junu 2022. godine, da postane zemlja članica sa statusom posmatrača.

-Interreg Dunavski program -

Program Interreg za Dunavski region - (2021-2027) je evropski program transnacionalne saradnje za promovisanje razmene i sprovođenje zajedničkih rešenja za rešavanje zajedničkih izazova i problema u Dunavskom regionu, čime se zemlje i regioni približavaju učesnicima. Svi izazovi identifikovani teritorijalnom analizom programa u skladu su sa akcionim planom Strategije EU za Dunavski region (EUSDR). Stoga su prioriteta programa, a to su: Inovacije, Povezanost; Životna sredina i dobro upravljanje poklapaju se sa onima iz Dunavske strategije.

Ukupni budžet EU Programa Dunavskog regiona za period 2021-2027. iznosi 215,047.857 EUR (165,424.228 EUR iz Evropskog fonda za regionalni razvoj (ERDF), EUR 30,000.000 iz Instrumenta za pretpristupnu pomoć (IPA2,196, EUR36,196) , Instrument za međunarodni razvoj i saradnju (NDICI).

Korisnici programa mogu biti lokalna, regionalna i nacionalna javna tela/institucije, nevladine organizacije, evropske grupe za teritorijalnu saradnju (EGTC).

- Adrion Jonski program - je transnacionalni evropski program koji ulaže u regionalne inovativne sisteme, kulturnu i prirodnu baštinu, otpornost na životnu sredinu, održivi prevoz i mobilnost kao i izgradnju kapaciteta. Okupljajući zemlje članice EU i zemlje koje nisu članice, ADRION ima za cilj delovati kao pokretač politike i inovator upravljanja u korist više od 70 miliona ljudi u jadranskom i jonskom regionu. Kao transnacionalni program saradnje, ADRION doprinosi Evropskoj teritorijalnoj saradnji, što je jedan od ciljeva kohezije politike EU, koja ima za cilj promovisanje skladnog ekonomskog, socijalnog i teritorijalnog razvoja Evropske unije u celini i obezbeđuje okvir za sprovođenje zajedničkih akcija i razmenu politika između nacionalnih, regionalnih i lokalnih aktera iz različitih država članica.

- Interreg Euro-MED program -

Program Interreg Euro-MED ima za cilj da učini mediteranski region pametnijim i zelenijim i poboljša upravljanje među njegovim zainteresovanim stranama. Pružamo sredstva za projekte koje razvijaju i kojima upravljaju javne uprave, univerziteti, privatne i organizacije civilnog društva.

Program Interreg Euro-MED podržava saradnju preko mediteranskih granica i obezbjeđuje finansiranje projekata koje razvijaju i kojima upravljaju javne uprave, univerziteti, privatne i organizacije civilnog društva.

Program okuplja partnere iz 69 regija 14 zemalja sa severne obale Mediterana sa zajedničkim ciljem: klimatski neutralno i otporno društvo za dobrobit svojih građana.

U narednih sedam godina 2021-2027, zajedno sa našim partnerima radićemo na tome da region učinimo pametnijim, zelenijim i poboljšamo upravljanje među njegovim zainteresovanim stranama. Ukupan budžet programa iznosi oko 294 miliona eura za period 2021-2027.

CILJ : 3. ODRŽIV REGIONALNI RAZVOJ ZAOSNOVAN NA PRIRODNIM, EKONOMSKIM, KULTURNIM I LJUDSKIM RESURSIMA

Specifični cilj- 3.1 - Održivi i promovisani prirodni, ekonomski, kulturni i ljudski resursi;

Aktivnost - 3.1.1 Uspostavljanje baznog datuma za Inventar prirodnih, ekonomskih i kulturnih resursa prema razvojnim regionima;

(Odgovorne institucije prema Strategiji za Regionalni Razvoja: MRR, MIPT)

MZHR odnosno OPRSEA je izradio dokument prema pet razvojnih regiona sa svim podacima sa liste kulturnog nasleđa i spiskova kulturnih objekata (primarni podaci primljeni od (MKOS). U međuvremenu je izrađen i dokument o ekonomskim resursima u procesu je izrada dokumenta za prirodna bogatstva.¹⁷

Aktivnost - 3.1.2. Uspostavljanje osnovnih podataka za identifikaciju ljudskih resursa prema profesionalnim profilima prema razvojnim regijama;

(Odgovorne institucije prema Strategiji za Regionalni Razvoj: MRR, ASK, MFRT, resorna ministarstva i donatori)

¹⁷ <https://mzhr.rks-gov.net/desk/inc/media/CEC9D480-0307-4BAC-9250-34A6451147F6.pdf>
<https://mzhr.rks-gov.net/desk/inc/media/28BA7EB5-4792-402E-8650-E84FDAF2B026.pdf>

Tokom 2023. godine nisu preduzete nikakve postupke na realizaciji ove mere, a tako nešto je planirano za 2024. godinu nakon što se završi registracija stanovništva kako bi podaci bili što relevantniji.

Specifični cilj: 3.2- Izgradnja ljudskih kapaciteta i OCD za korištenje svih resursa koji doprinose regionalnom društveno-ekonomskom razvoju;

Aktivnost - 3.2.1 Podizanje ljudskih kapaciteta na lokalnom nivou za korišćenje prirodnih resursa, kroz finansijsku podršku;

(Odgovorne institucije prema Strategiji za Regionalni Razvoj: MRR)

Ministarstvo za Regionalnog Razvoj je putem Javnog poziva ¹⁸koji svake godine sprovodi za finansijsku podršku projektima/programima nevladinih organizacija za unapređenje ravnomernog regionalnog društveno-ekonomskog razvoja podržalo Nevladine organizacije na čelu sa ženama i mladima, sa dobrim brojem projekata. Ukupno su za 2023. godinu finansirana 44 projekta u vrednosti od 182,000,00 eura.

Centralni razvojni region

Agencija za regionalni razvoj Centar je tokom 2023. godine sprovela projekat „Ekonomski region Centar sa povoljnijim okruženjem za razvoj preduzetništva“, koji finansira MRR.

Za to vreme, pet (5) dana uzastopno održana je obuka 20 opštinskih službenika iz osam (8) opština centralnog regiona na temu „Ekonomski centar sa najpovoljnijim okruženjem za razvoj preduzetništva“, kroz obuku na temu "*Strateško planiranje za stvaranje povoljnijeg ambijenta za razvoj preduzetništva*"

- Radionica sa opštinskim službenicima u pripremi projektnih opštinskih i regionalnih koncepata u vezi sa programom koji je pokrenuo MRR za opštine.
- Organizovanje radionice zajedno sa MRR i opštinama RQ u vezi sa pripremanjem za Donatorsku konferenciju, koja je planirana za jun 2023. godine.
- Organizovanje informativnih sesija u opštinama u vezi sa šemom grantova za preduzeća i start-up koju je pokrenulo MRR.
- Organizacije i sastanci sa Predsednicima i direktorima opština iz regiona Centar zajedno sa MRR-om, radi detaljnijeg informisanja o mogućnostima podnošenja zahteva za sredstva Evropske komisije.

Istočni razvojni region

¹⁸ <https://mzhr.rks-gov.net/page.aspx?id=1,37,2023,1024>

MRR Istok je 2023. godine realizovao projekat „Promovisanje regionalnog razvoja i Zelene Agende u Istočnom regionu“, koji finansira MRR – Svrha ovog projekta je bila promovisanje politike MRR-a u podršci opštinama i preduzećima nivou zemlje, sa posebnim fokusom na istočnu ekonomsku regiju. Rezultati projekta su: 1. Realizacija promotivnog videa sa 4 preduzeća koja su koristila grantove MRR-a kao i 3 Predsednika opština koja su koristila kapitalne investicije PURR. , i 2. Organizacija okruglog stola regionalnih rundi „Uloga lokalnog nivoa u promociji Zelene agende“ na kojoj je učestvovalo 44 učesnika iz opština Istočnog regiona.

Zapadni razvojni region

Tokom 2023. godine, ARR-Zapad je, u okviru aktivnosti projekta „Promovisanje nacionalnih politika ravnomernog regionalnog razvoja u opštinama zapadnog regiona Kosova“, finansiranog od strane MRR, sprovela studijska poseta Sloveniji u saradnji sa MRR sa poslaničkom grupom Skupštine Kosova. Ministar i sekretar MRR-a zajedno sa osobljem, i relevantnim poslanicima Skupštine Kosova, kao i predstavnikom ARR-Zapad i mreže ARR, sa sastanaka sa ministrom kohezije u Vladi Slovenije, parlamentarni odbor nadležan za regionalni razvoj, kao i predstavnici ARR uspeali su da razumeju napredak ovog procesa u Sloveniji, kao i da iskoriste iskustvo ove zemlje u ovoj relevantnoj oblasti. Iz studijske posjete izvučeni su zaključci i preporuke o razvojnim politikama i programima Slovenije, kao i njihovoj dobroj praksi. Ova studijska poseta je uglavnom poslužila Parlamentarnoj grupi kao sredstvo za upoređivanje odredbi nacarta zakona o uravnoteženom regionalnom razvoju na Kosovu sa onima u zemljama EU, kao i prakse EU u podršci regionalnom razvoju u dotičnim zemljama, tokom koga je ovaj nacrt zakon je još uvek bio u procesu usvajanja od strane Skupštine Kosova.

1. Tokom 2023. godine, ARR-Zapad je realizovala projekat „Promovisanje nacionalnih politika ravnomernog regionalnog razvoja u opštinama zapadnog regiona Kosova“, finansiran od strane MRR-a. Kroz ovaj projekat održani su sastanci tri različite radne grupe, formirane za potrebe ovog projekta, čiji su članovi bili predstavnici opština iz šest opština zapadnog regiona. Osnovane radne grupe bile su sledeće: i. RG za stručno obrazovanje i preduzetništvo; RG za kulturno nasleđe i regionalno promovisanje; i RG za ekonomski razvoj i turizam. Konačno, rad ove tri radne grupe predstavljen je predstavnicima MRR-a i Predsednicima opština 3. novembra 2023. godine u formi zbirnog izveštaja, koji sadrži 207 projekata opštinskog i međuopštinskog delokruga, kao i 14 regionalnih projekata, iz oblasti ekonomskog razvoja, održivog turizma, stručnog obrazovanja i preduzetništva, kulturnog nasleđa i regionalne promocije.

2. Tokom 2023. godine, ARR-Zapad je započela realizaciju projekta „Transformisanje naših sela u turističke destinacije“ finansiranog od strane EU kroz Program prekogranične saradnje Kosova i Crne Gore, gde zajedno sa Opštinom Peć i partnerima iz

Crna Gora kroz ovaj dvogodišnji projekat sprovodi aktivnosti za razvoj seoskog turizma na ovim prostorima. ARR-Zapad takođe pruža podršku u realizaciji drugih projekata iz istog programa prekogranične saradnje, koji imaju delokrug u drugim opštinama u regionu.

3. Tokom 2023. godine ARR-Zapad je nastavila sa realizacijom aktivnosti iz projekta „PPSE“, u saradnji sa organizacijom Swiss Contact, koje se odnose na podršku privrednicima zapadnog regiona u razvoju kapaciteta digitalnog marketinga. U saradnji sa opštinama regiona, odnosno direkcijama za ekonomski razvoj, identifikovano je i podržano 20 biznisa u ovoj oblasti, uglavnom onih koje vode žene, u oblastima kao što su prerada hrane, zanatski proizvodi, kao i turizam i ugostiteljstvo.

Severni razvojni region

ARR Sever je 2022. godine realizovala projekat „Uravnotežen regionalni razvoj – Severni region sposoban za međuregionalnu konkurenciju“

- Potpisana 24 ugovora o poslovanju Biznis parka u Južnoj Mitrovici;
- Upravni odbor Poslovnog parka u Mitrovici funkcionalan;
- Pripremljen nacrt modela ugovora za industrijsku zonu u Velikoj Reci , Vučitrn;
- Studijske posete Mitrovici (organizovane);
- Završen i odobren akcioni plan za Turističku strategiju Srbije.

Južni razvojni region - Projekat koji smo sprovodili je: Istraživanje i promovisanje politika u oblasti ravnomernog regionalnog društveno-ekonomskog razvoja EU formata, kao i unapređenje regionalnog razvoja kroz okrugle stolove i druge oblike socijalnog marketinga.

Učesnici u projektnim aktivnostima bili su sledeći:

1. Ukupan broj učesnika aktivnosti/aktivnosti koje smo organizovali je 41.
2. Broj mladih koji učestvuju: N/A
3. Broj učesnika prema polu je bio: 33 muškarca i 8 žena.

Aktivnost - 3.2.2 Organizacija obuke za izgradnju kapaciteta među mladima za identifikaciju mogućnosti samozapošljavanja i stvaranje "start up" biznisa;

(Odgovorne institucije prema Strategiji za Regionalni Razvoj: MRR)

Kroz programa podrške organizacijama civilnog društva (OCD) razvijene su 64 aktivnosti od strane 44 korisničke nevladine organizacije za mogućnosti

samozapošljavanja, gde je oko 350 učesnika prisustvovalo obuku na temu podizanja kapaciteta žena i mladih.

Specifični cilj: 3.3 - Razvoj ekonomskih zona u cilju ravnomernog regionalnog društveno-ekonomskog razvoja;

Aktivnost - 3.3.1 Dodela grantova u saradnji sa opštinama za unapređenje javne infrastrukture (kapitalne investicije) privrednih zona;

(Odgovorne institucije prema Strategiji za Regionalni Razvoj: MRR)

MRR je izradilo kriterijume za dodelu grantova u saradnji sa opštinama za unapređenje javne infrastrukture (kapitalne investicije) privrednih zona kako sledi:

- Izgradnja mosta koji povezuje opštinu Junik sa eko selima Dočaj i Jašić, opština Junik. Iznos koji plaća MRR - 70,000,00€, ovo područje se naziva turističkim područjem zbog činjenice da su sela Jasič i Gjocaj poznata kao eko sela. Dok Opština Junik iz svog godišnjeg budžeta za 2023. godinu finansira ovaj projekat u iznosu od 52,174,50 evra.
- Regulacija otvorenog tržišta u gradu Štimlju ima predračunsku vrednost od 340,000,00 eura, MRR iz svog godišnjeg budžeta za 2022. godinu finansira ovaj projekat u iznosu od 150,000 eura, MRR je podržao ovaj projekat u 2023. godini u iznosu od 150,000,00 evra.
- Projekat renoviranja objekta za biznis inkubator, Opština Vitika, predračunske vrednosti 494,253 evra, MRR je tokom 2022. godine finansirala u iznosu od 140,000 evra, dok je opština Vitis raspolagala sa 40,000 evra, tokom 2020. godine podržala je MRR iznos od 250,000 eura od strane opštine Vitika 64,253 evra.

Aktivnost - 3.3.2 - Dodela grantova za povećanje proizvodnih kapaciteta preduzeća u ekonomskim zonama sa posebnim naglaskom na uravnotežen regionalni društveno-ekonomski razvoj;

MRR preduzelo je konkretne postupke putem javnog poziva, organizovanja 5 informativnih sesija za unapređenje oblika saradnje za društveno-ekonomski razvoj. (MRR).

U 2023. godini iz Programa ravnomernog regionalnog razvoja izabran je 131 korisnik i realizovan 131 projekat u iznosu od 2,000.000,00 €, od čega 69 korisnika je u oblasti proizvodnje!

Aktivnost - 3.3.3 Promovisanje regionalnih politika i ponuđenih uslova za privlačenje stranih investitora u regione u razvoju;

(Odgovorna institucija prema Strategiji za Regionalni Razvoj: MRR)

Tokom 2024. godine biće izrađene Smernice za proučavanje izvodljivosti u regijonima u razvoju za identifikaciju strateških investicija sa regionalnim socio-ekonomskim uticajem i Smernice za brendiranje regiona u razvoju. Formirane su radne grupe za izradu dve smernice, u kojima će biti opisana metodologija, ciljevi i drugi koraci neophodni za proces realizacije ovih dokumenata od strateškog značaja za razvojne regije.

Aktivnost - 3.3.4 Analiza investicija sa centralnog nivoa u ekonomskim zonama;

(Odgovorne institucije prema Strategiji za Regionalni Razvoj: MRR)

Formiranje Radne grupe. Tokom 2022. godine OPRSEA je u saradnji sa MIPT-om još više unapredio izveštaj o funkcionalizaciji privrednih zona. Izveštaj identifikuje sve funkcionalne i nefunkcionalne ekonomske oblasti, broj poslovnih subjekata, aktivnosti, zaposlenost, njihovu identifikaciju na katastarskim kartama. MRR kroz svoje programe, PURR i PRR podržava preduzeća koja posluju u privrednim zonama i podržava opštine koje podnose prijave sa projektima podrške infrastrukturi u privrednim zonama. Izveštaj je konsultovan sa MIPT-om i nadležnim opštinama i objavljen je na zvaničnom sajtu MRR-a. Prema analizi, MRR podržava ove poslove¹⁹

OPŠTA OCENA POSTIGNUĆA I REZULTATA ZA SPROVOĐENJE STRATEGIJE ZA REGIONALNI RAZVOJ ZA 2023. GODINU

Izazovi sprovođenja tokom 2023. godine bili su:

- Izrada upoređene analize za prakse regionalnog razvoja u zemljama regiona i zemljama EU;
- Usvajanje Zakona o ravnomernom regionalnom razvoju;
- Finalizacija nacrtu 2 uredbe koji proizilaze iz Zakona o Regionalnom Razvoju;
- Stvaranje mehanizma za praćenje sprovođenja Strategije za Regionalni Razvoj;
- Realizacija tri razvojna programa MRR-a za 2023. godinu

Izazovi za 2024. godinu:

- Sprovođenje Zakona o ravnomernom regionalnom razvoju;

¹⁹ <https://mzhr.rks.gov.net/desk/inc/media/A64F86A1-E70E-4946-B88B-833DCFFA9CC0.pdf>

- Usvajanje nacрта 4 uredba koji proizilaze iz Zakona o Regionalnom Razvoju;

Sledeće možete pronaći tabelu u kojoj je postavljen budžet potrošen tokom 2023. godine:

1. Pokretanje i sprovođenje Programa regionalnog razvoja (kategorija kapitalnih investicija za opštine) za period 2023-2024:

Opis	Broj podnetih prijava	Budžet na raspolaganju	Broj finansiranih projekata	Ukupna vrednost finansiranja
PRR 2023	44	2,000.000,00	20 opština 21 projekat	2.500.000,00
PRR 2024	51	4,000.000,00	U toku	

2. Pokretanje i sprovođenje Programa ravnomernog regionalnog razvoja (Podrška poslovanju PURR) PURR 2023-2024:

Opis	Broj podnetih prijava	Budžet na raspolaganju	Broj finansiranih projekata	Ukupna vrednost finansiranja
RDP 2023	1845	2,000.000,00	132 projekta	1,500.000,00
RDP 2024	U toku	2,000.000,00		

3. Pokretanje i sprovođenje programa sa OCD 2023-2024

Opis	Broj podnetih prijava	Budžet na raspolaganju	Broj finansiranih projekata	Ukupna vrednost finansiranja
OSCH 2023	114	180,000,00	44 projekta	182,000,00
OSCH 2024	U toku	200,000,00	U toku	